

у випадку скоєння ними правопорушень чи злочинів а також задля профілактичної та виховної робіт.

Список бібліографічних посилань

1. «Дитяча злочинність». Кількість підлітків у виправних колоніях меншає, але злочини неповнолітні скоюють жорстокіші // Радіо Свобода : сайт. 24.10.2008. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/1332657.html> (дата звернення: 11.04.2020).

2. Скільки злочинів в Україні скоюють підлітки // Слово і діло : сайт. 18.04.2017. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2017/04/18/infografika/suspilstvo/-skilky-zlochyniv-ukrayini-skouyuyut-pidlitky> (дата звернення: 11.04.2020).

3. Злочин дитини і кара, або Що таке ювенальна юстиція? // Українська правда : сайт. 14.12.2012. URL: <https://life.pravda.com.ua/columns/-2012/12/14/117682/> (дата звернення: 11.04.2020).

4. Мокрыцька І. Я. Ювенальна юстиція: правовий захист дітей. *Наукові записки НаУКМА*. 2005. № 2. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8049/Mokrytska_Yuvenalna_yustytysia.pdf (дата звернення: 11.04.2020).

5. Руських А. Ювенальна юстиція. Можливість впровадження в Україні. *Громадянська освіта*. 2013. № 15. URL: <http://osvita.khpg.org/-index.php?id=1372943650> (дата звернення: 11.04.2020).

Одержано 13.04.2020

УДК 342.95

Віктор Ігорович Кравцов,

*здобувач Харківського національного
університету внутрішніх справ*

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ ПРОКУРАТУРИ ІЗ СУБ'ЕКТАМИ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ З ПИТАНЬ ВИКОНАННЯ ПОКЛАДЕНИХ НА НЕЇ ФУНКЦІЙ

Актуальність дослідження адміністративно-правових засад взаємодії прокуратури із суб'єктами публічної адміністрації полягає у необхідності визначити такі способи взаємодії прокуратури

із органами влади, які б забезпечували найбільш ефективно здійснення функцій даного органу.

Метою даної доповіді є встановлення основних напрямів взаємодії прокуратури із суб'єктами публічної адміністрації з питань виконання покладених на неї функцій.

Предметом доповіді є нормативно-правові регулювання взаємодії прокуратури із суб'єктами публічної адміністрації.

В процесі виконання покладених неї функцій органи прокуратури взаємодіють з органами як виконавчої, так і законодавчої влади. Взаємодія із органами законодавчої влади може передбачати розгляд депутатських запитів та участь в роботі слідчих комісій або рахункової палати Верховної Ради України.

Зокрема, згідно зі ст. 86 Конституції України та ст. 19 Закону України «Про статус народного депутата України» народний депутат України має право на сесії Верховної Ради України звернутися із запитом в тому числі і до органів прокуратури. А керівник органу прокуратури зобов'язаний повідомити народного депутата України про результати розгляду його запиту [2; 4]. Порядок розгляду депутатських запитів в органах прокуратури регулюється Інструкцією про порядок розгляду звернень і запитів та особистого прийому громадян в органах прокуратури України, затвердженою наказом Генерального прокурора України від 20 грудня 2017 року.

Конституційний Суд України у своєму рішенні окреслив коло питань, з приводу яких народний депутат не може звертатися із запитом до прокуратури. Відповідно до п. 1.1. Рішення Конституційного Суду України у справі № 1-19/2000 від 11 квітня 2000 року народний депутат України не має права звертатися до органів прокуратури і прокурорів з вимогами, пропозиціями чи вказівками у конкретних справах з питань підтримання державного обвинувачення в суді, представництва інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом, нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання і досудове слідство, нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян. [7]. Отже, законодавство встановлює

як вимоги до запитів народних депутатів до прокуратури, так і порядок їх розгляду органами прокуратури.

Відповідно до п. 9 ч. 1 ст. 12 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України дані комісії мають право залучати до участі в розслідуванні працівників органів прокуратури України [6]. Порядок взаємодії Генеральної прокуратури України із Рахунковою палатою Верховної ради України визначений спільним наказом даних органів влади від 16 червня 2005 року «Про порядок взаємодії з питань підготовки, подання, розгляду матеріалів перевірок та інформування про результати їх розгляду. вжиття заходів прокурорського реагування». Таким чином, законодавчі і підзаконні акти передбачають підстави та порядок взаємодії органів прокуратури як зі слідчими комісіями Верховної Ради України, так і з рахунковою палатою.

Характеризуючи взаємодію органів прокуратури із такими суб'єктами публічної адміністрації, як органи виконавчої влади та місцевого самоврядування, варто зазначити, що згідно із п. 2 ч. 1 ст. 2 Закону України «Про прокуратуру» до функцій прокуратури належить представництво інтересів держави в суді у випадках, визначених законом. Відповідно до ч. 3 ст. 23 Закону України «Про прокуратуру» прокурор здійснює представництво в суді законних інтересів держави у разі порушення або загрози порушення інтересів держави, якщо захист цих інтересів не здійснює або неналежним чином здійснює орган державної влади, орган місцевого самоврядування чи інший суб'єкт владних повноважень, до компетенції якого віднесені відповідні повноваження, а також у разі відсутності такого органу [5]. Зазначимо, що захист інтересів держави в порядку позовного провадження може відбуватися в цивільному, господарському або адміністративному судочинстві.

Процесуальний підстави участі прокурора у цивільному, господарському та адміністративному судочинстві встановлені у ч. 3 ст. 56 ЦПК України, ч. 3 ст. 53 КАС України та ч. 3 ст. 56 ГПК України. Т. О. Дунас наводить такі характеристики участі прокурора у цивільному процесі: по-перше, представництво прокурором є офіційним (публічним) представництвом конституційного рівня, що має значення самостійної функції прокуратури; по-друге, таке представництво здійснює особливий орган, який не має особистого інтересу, завжди і всюди є охоронцем закону, виступає від імені держави на

користь громадянина, держави, суспільства [1, С. 64]. М. М. Руденко зазначає, що представництво прокурором інтересів держави в адміністративному суді – це підфункція представницької функції прокуратури, яка полягає у здійсненні прокурорами від імені держави процесуальних та інших (досудових) дій, спрямованих на захист у суді інтересів держави у публічно-правових відносинах [8, С. 104]. Таким чином, для участі прокурора у цивільному, господарському або адміністративному процесі із позовом в інтересах держави повинні існувати відповідні процесуальні підстави. Сутність представництва полягає у здійсненні встановлених законодавством процесуальних дій.

Порядок взаємодії із конкретними органами влади щодо подання позовів до суду встановлюються у підзаконних актах. Наприклад, спільним наказом Державної податкової адміністрації, Державного казначейства та Генеральної прокуратури України «Про взаємодію між органами державної податкової служби, державного казначейства та прокуратури щодо захисту інтересів держави при здійсненні судочинства за позовами про відшкодування податку на додану вартість» від 18 червня 2010 року затверджено порядок звернення даних органів влади до прокуратури для подання позовів до суду із вимогами до суб'єктів господарювання щодо стягнення податку на додану вартість.

Важливим напрямом взаємодії органів прокуратури із суб'єктами публічної адміністрації є інформування представницьких органів влади про результати діяльності прокуратури. Відповідно до ч. 2 і ч. 3 ст. 6 Закону України «Про прокуратуру» Генеральний прокурор особисто не менше одного разу на рік звітує перед Верховною Радою України на пленарному засіданні про діяльність органів прокуратури шляхом надання узагальнених статистичних та аналітичних даних. Керівники обласних та окружних прокуратур на відкритому пленарному засіданні відповідної ради, на яке запрошуються представники засобів масової інформації, не менш як двічі на рік інформують населення відповідної адміністративно-територіальної одиниці про результати діяльності на цій території шляхом надання узагальнених статистичних та аналітичних даних [5]. Згідно із п. 40 ч. 1 ст. 26 і п. 36 ч. 1 ст. 43 Закону України «Про місцеве самоврядування» на пленарних засіданнях місцевої ради заслуховується інформація прокурорів про стан

законності, боротьби із злочинністю, охорони громадського порядку та результати діяльності на відповідній території [3]. Даний напрям взаємодії органів прокуратури із суб'єктами публічної адміністрації набуває вагомого значення, оскільки забезпечує гласність і відкритість в діяльності органів прокуратури, формує позитивну громадську думку.

Таким чином адміністративно-правові засади взаємодії прокуратури з суб'єктами публічної адміністрації закріплені законодавчими та підзаконними актами, які встановлюють статус народного депутата, органів прокуратури, органів місцевого самоврядування, здійснення судочинства в судах України та порядок обміну інформацією з окремими органами влади. Подібна взаємодія відбувається в процесі розгляду депутатських запитів, участі прокурорів в роботі слідчих комісій та рахункової палати Верховної Ради України, зверненні із позовами в порядку цивільного, господарського та адміністративного судочинства для захисту інтересів держави, інформуванні представницьких органів влади про свою діяльність.

Список бібліографічних посилань

1. Дунас Т. О. Шляхи вдосконалення цивільного процесуального законодавства щодо представництва прокурором інтересів громадянина або держави в суді. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2008. № 4. С. 60–65.
2. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-вр. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
3. Про місцеве самоврядування : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170.
4. Про статус народного депутата України : Закон України від 17.11.1992 № 2790-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 3. Ст. 17.
5. Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2–3. Ст. 12.
6. Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України : Закон України від 19.12.2019 № 400-ІХ. *Офіційний вісник України*. 2020. № 6. Ст. 262.
7. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Генеральної прокуратури України щодо офіційного тлумачення положень статті 86 Конституції України та статей 12, 19 Закону України «Про статус народного депутата України» (справа про запити народних депутатів України до прокуратури) : від 11.04.2000. *Офіційний вісник України*. 2000. № 16. Ст. 679.

8. Руденко М. М. Форми представництва прокурора в адміністративному судочинстві: загальнотеоретичний і практичний аспекти. *Вісник прокуратури*. 2008. № 10. С. 98–106.

Одержано 29.04.2020

УДК 343.98:347.73

Олена Євгенівна Кузьменко,

судовий експерт відділу економічних досліджень

Харківського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ЕКСПЕРТИЗ ІЗ ВИЗНАЧЕННЯ ЗБИТКІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ЗАКУПІВЕЛЬ ЕНЕРГОСЕРВІСУ

Протягом 28 років незалежності Україна здійснює велику кількість реформ, зокрема задля досягнення енергетичної незалежності та раціонального використання енергетичних ресурсів. Стан витрат енергоресурсів в Україні на одиницю ВВП характеризується надзвичайно високими рівнями, внаслідок зношеності інфраструктури, а також залежності від імпорту енергоносіїв. Необхідність економії енергоносіїв обумовлює пріоритетність енергозбереження та енергоефективності для політики уряду. Згідно з Енергетичною стратегією України на період до 2035 року [1] «держава повинна мінімально інвестувати, але максимально сприяти створенню стимулюючого інвестиційного клімату». Для чого, та враховуючи потребу у підвищенні рівня енергоефективності, впровадження заходів енергосервісу (ЕСКО) у бюджетному та комунальному секторі визначено урядом як одне із основних завдань для економіки в цілому та в секторах економіки на визначений період стратегічного планування до 2035 року.

Енергосервіс є комплексом організаційно-правових та фінансових заходів, завдяки яким створюється можливість скорочення споживання енергоресурсів, підвищенням прагматизму та вимогливості до енергоощадних заходів. Внаслідок багаторазового підвищення цін на природний газ і тарифів на опалення, попит на послуги ЕСКО зростає, поєднуючи інтереси замовників та